

stiski, da je posegla do najskrajnih sredstev. Kraljica je odstopila velik del svojih letnih državnih dohodkov državi, višji dvorni dostojanstveniki so se odrekli velikemu delu svoje plače, državnim uradnikom se pomanjšajo plače in celo duhovščina, ki ima itak pičlo plačo, je izjavila, da nekoliko iste odstopi.

Amerika — V Braziliji in sicer v pokrajini Rio Grande je vstaja. Vstaši so prav dobro organizovani in pridno zmagujejo vladne čete. Da se v Rio Grande tako pogosto ponavljajo vstaje je temu največ vzrok nezvestoba in častihlepnost mnogih generalov. Vsakdo bi rad kaj postal, se postavi na čelo kako vojne čete in prične vstajo. Tako je tudi sedaj. Na čelu vstašem so generali. Vlada, katerej ta pokrajina dela z opetovalnimi vstajami toliko skrbi, bi se pač rada znebila te pokrajine, da se ne bi bala, da bi se potem ne skušala še kaka druga pokrajina odločiti od Brazilije, kar bi seveda njeno moč preveč omajalo.

Obrtnija.

Nekaj opazk o stoli.

Malo stvari ima za telesni — in vsled tega tudi — duševni počitek modernega človeka toliko pomena, kakor oni kos hišne oprave, na katerega se useda k počitku, k delu in k jedi. Ne smemo pa misliti, da pristojna vsak stol v vsako sobo in za vsak namen; to ni nikako naključje, da v jedilno sobo ne postavljamo mehkih foteljev, v salon pa ne voglatih in trdih stolov, ampak dokaz, da ima stol važno nalogo, ki je v tesni zvezi z namenom njegovim. Le tedaj, ako stol odgovarja svojemu poklicu, ako je res pripraven in rabljiv, smemo reči, da je lep.

Kako nalogo ima sedalo? Človeku naj daje pripravejši počitek, nego ga najdemo na svojih dveh nogah. Pripravnost je torej prva in zadnja tirjatev, ki jo stavljamo do vsacega stola. A tu moramo tudi vprašati: V kak namen naj bode pripraven naš stol? Sedalo, ki nam izborno služi pri pisanji, nam je morebiti zelo neokretno, če hočemo po kosilu v njem malo zadremati. Za duševno delo bomo izbrali stole, ki niso preveč mehki in gorki, ki pa imajo slonila za hrbet in roke. Težke, bogate forme so pri takem stolu povsem na pravem mestu, kajti visok, impozanten stol je značilen za oblast moža, ki s svojim umom gospoduje na zemlji.

Za časa jedi in pijače rabimo svoje roke in tedaj ni treba posebnih slonil za roke. Celo ovirala bi nas ročna slonila pri jedilnih stoli, ker bi s komolci se zadevali vanje in bi ne mogli prostoagirati z rokami, ko se zabavamo s sosedom. Slonila za hrbet pa bi pri jedilnem stolu jako težko pogrešali; na nje se naslonimo, ko čakamo na prihodnjo jed, ob presledkih jedilnega dela ter pri črni kavi in smodki po glavni jedi. Hladno sedilo je potrebno, kajti z živili smo dali telesu dokaj toplote in neprijetno je, če sedimo vrhu tega še v gorki blazini. Deska, pleteni sedeži ali z usnjem prevlečeni odgovarjajo najbolje svojemu namenu.

Vsa druga je pa stvar za ostale prostore našega stanovanja. Kjer želimo počivati, tam si priredimo stole tako, da se v njih zares počijemo. Tu ne bomo zoper

gorke in mehke sedeže, ker počivajoče truplo potrebuje več toplote, nego delujoče truplo. Vendar imamo tudi v teh slučajih nekaj razlike. V sprejemno sobo, kjer se vsak obiskovalec rad javlja v nekako bolj slovesni obliki, ne smemo postaviti stolov s prenizkimi sedeži, v katerih obiskovalec skoraj zgine; tudi slonila naj ne visé preveč nazaj, kajti potem dotičnik skoraj leži na stolu, kar pa tudi ni ugodno za obiskovalca, ki pride morebiti v polni opravi pohodit našo malenkost. V sprejemni sobi smemo torej rabiti tudi stole brez naslonil, ker nimajo nikakega posla.

Pač pa postavimo prijetne, nizke stole z nagnenimi slonili v sobe, kjer si iščemo po delu počitka in zabave. Smodka dokaj bolje diši, če se puši na mehkem stolu z mehkim naslonilom in če se nam ni bati, da se zadenemo zdaj pa zdaj na kak oster zob ali pa na kako rezbarijo na stolu. Težki, mehki in pripravi fotelji so tedaj na pravem mestu v takih prostorih, počitku in kramljanju namenjenih.

Tako vidimo, da je namen stola merodajen za njegovo vnanjost. V tej tirjavi leži pa še druga: teža, moč in material morajo biti v pravem razmerju. Naj bode stol še tako lep in okusno izdelan, nam ne more dopasti, če je tako šibek, da se človek boji nanj uvesti, češ, zdaj se mi bode zgrudil! Zato nismo mogli razumeti neke češke glažute, ki je v praški razstavi izločila jako lepe stole iz stekla! Za Boga, kedo se bode pa usedel na tako nevarno stvar. Naj se mi zgrudi pod menoj, kaj bode potem z mojim ubogim spodnjim delom? Kedo mi bode vlekel stekleni drobiž iz telesa? Na drugi strani pa nam tudi ne ugajajo predebili, iz premočnih lesenih delov zgrajeni stoli. Človek se nehote vpraša, čemu tolika moč, ko je vendar teža, ki se useda na stol, primerno neznatna. Čemu potrata v materialu, ki nič ne koristi, pač pa žali oko.

Pri okraskih je treba paziti, da stoje na pravem mestu in da so prav izbrani. Tam se ne smejo nahajati, kjer bi nas n. pr. bodli in ovirali v prostem gibanju na stolu. Blago, s katerim je stol tapeciran, ne sme imeti vdelenih figuralnih ali pa celo nabožnih slik, kakor se to čestokrat nahaja. Vsak razumen človek mora reči, da je nespametno, če se usedamo na kako glavo ali pa celo na kacega svetnika in ime Jezusovo ali Marijino. To je naravnost greh zoper dober okus in zoper naša sveta čutila! —

Obrtnijske raznoterosti.

Likanje aluminija. Za poliranje aluminija vzamemo krvavec (Blutstein) ali pa gladilno jeklo (Polierstahl). Če gladimo z reko, vzeti je ceresinovo olje ali pa zmes, ki obstoji iz dveh žlic navadnega boraksa, raztopljenega v 1 litru vroče vode, kateri smo pridjali še par kapljic amonijaka. Kedar poliramo na stružnici, ovijemo krog prsta košček flanele, napojene s ceresinovim oljem.

Kako se pere volneno blago. Volnene stvari jopce, hlače i. t. d. denejo se najprej v mlačno vodo, potem se dobro zmilijo, ne da bi jih kaj drgnili. Napravi se vroča *